

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР ЧЕРНІГІВЩИНИ

(станом на 30 вересня 2017 року)

I. Загальна оцінка ситуації в інформаційному просторі.

В інформаційному просторі Чернігівської області підтримуються належні умови для вільної та безперешкодної діяльності суб'єктів інформаційних відносин, задоволення інформаційних потреб населення області та захисту його конституційних прав на інформацію. Наявна конструктивна співпраця між владою, засобами масової інформації та громадськістю, забезпечується дотримання принципу відкритості діяльності органів виконавчої влади.

На території Чернігівської області ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення мають 16 юридичних осіб — місцевих теле- та радіоорганізацій.

З них ліцензії телемовників мають 5 юридичних осіб, радіомовників — 6, провайдерів програмної послуги — 6.

Також місцеве мовлення в області здійснюють філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» та «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“» (підлягає ліквідації відповідно до рішення правління ПАТ «НСТУ»).

До Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції внесено 60 суб'єктів видавничої справи з Чернігівської області.

В області фактично діють 253 об'єкти роздрібної торгівлі книжковою продукцією, серед них — 28 книжкових магазинів та 225 інших об'єктів.

Зареєстровано 343 друковані ЗМІ місцевої форми розповсюдження, з них, за орієнтовними оцінками, наразі виходить у світ до 60 (сумарним разовим тиражем до 500 тис. примірників).

Проводиться активна робота щодо широкого та об'єктивного висвітлення регіональними ЗМІ пріоритетних напрямів державної політики, євроінтеграційних процесів, посилення інформаційної безпеки.

Поширення відповідної інформації здійснюється як шляхом роботи з традиційними ЗМІ через проведення прес-конференцій, брифінгів, прямих ефірів на телебаченні та радіо тощо, так і шляхом публікації на офіційному веб-сайті облдержадміністрації, а також через застосування інструментів нових медіа.

Протягом 9 місяців 2017 року в обласній державній адміністрації проведено 33 брифінги з найбільш актуальних питань суспільно-політичного та економічного життя області, 3 прес-конференції.

Здійснюється системна робота з посилення інформаційної безпеки та протидії негативному впливу інформаційної пропаганди на формування суспільної думки. Триває робота з пошуку шляхів для розширення території покриття сигналу вітчизняних телемовників.

Загалом в інформаційному просторі Чернігівщині сепаратистські настрої не набувають суттєвого поширення. Повідомлення, які містять заклики до насильницької зміни або повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, посягання на територіальну цілісність і недоторканність, пропаганду

війни, сепаратизму і тероризму у місцевих друкованих ЗМІ, теле- і радіопрограмах та провідних Інтернет-ресурсах відсутні.

II. Телебачення і радіомовлення.

1. Телебачення.

1.1. Кількість та структура телеорганізацій:

У Чернігівській області зареєстровано 5 місцевих телемовників (з юридичною адресою на території області) — ліцензіатів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, із них:

За формою власності:

- комунальні — 3;
- приватні — 2.

За способом розповсюдження сигналу:

- цифровий ефірний та аналоговий ефірний — 1;
- виключно аналоговий ефірний — 2;
- кабельний — 2;

За сферою розповсюдження:

- в межах області — 1;
- в межах окремих міст та районів — 4.

Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 269 від 02.03.2017 ліцензія на мовлення приватної телерадіокомпанії «Оріон» (ефірне аналогове телебачення, смт Варва) була анульована за клопотанням телерадіокомпанії.

Окрім того, в області працюють дві філії Національної суспільної телерадіокомпанії України: філія ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» та філія ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“».

Рішенням правління публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» запланована ліквідація філії ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“», що викликало значний резонанс в області. Голова обласної державної адміністрації звернувся до ПАТ «НСТУ», центральних органів виконавчої влади та народних депутатів України з пропозицією зберегти Новгород-Сіверську регіональну дирекцію, провівши її реформування. З аналогічною пропозицією виступили представники громадських об'єднань, що входять до складу Координаційної ради з національно-патріотичного виховання при Чернігівській облдержадміністрації. На даний час позиція ПАТ «НСТУ» залишається незмінною: ліквідація Новгород-Сіверської дирекції зі створенням на її основі у м. Новгород-Сіверський корпункту, який увійде до складу філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція».

На Чернігівщині діють 6 місцевих провайдерів програмної послуги, усі — приватної форми власності.

З них за способом розповсюдження сигналу:

- багатоканальна телемережа — 4;
- багатоканальна телемережа та IPTV — 2.

1.2. Відсоток населення і території, що охоплені програмами відповідних телекомпаній.

Найбільше охоплення аналоговим телесигналом серед місцевих мовників має КП «Телерадіоагентство „Новий Чернігів“» — 85 % площі області та 80–82% населення. Також до 85% площі та населення Чернігівщини охоплює телесигнал філії ПАТ НСТУ «Чернігівська регіональна дирекція».

Проблемними регіонами в забезпеченні населення аналоговим телевізійним мовленням залишаються Ніжинський та Сновський райони, прикордонні частини Ріпкинського, Городнянського, Семенівського та Новгород-Сіверського районів.

2. Радіомовлення.

2.1. Кількість та структура радіоорганізацій.

На Чернігівщині зареєстровано 6 місцевих радіомовників (з юридичною адресою на території області) — ліцензіатів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. З них:

За формою власності:

- комунальні — 3;
- приватні — 3.

За способом розповсюдження сигналу:

- ефірний — 6;

За сферою розповсюдження:

- місцева — 6.

Окрім того, радіомовлення на території Чернігівщини здійснюють дві філії Національної суспільної телерадіокомпанії України: філія ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» та філія ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“».

У 2017 році переможцем конкурсу на мовлення з використанням частоти 104,8 МГц у м. Прилуки стало ПрАТ «Радіокомпанія „Гала“», м. Київ («Країна ФМ»), переможцем конкурсів на мовлення з використанням частоти 91,5 МГц у с. Тиниця (Бахмацький район) та 98,9 МГц у с. Білещина (Прилуцький район) — ПАТ «НСТУ» («Радіо „Культура“»).

2.2. Відсоток населення і території, що охоплені програмами відповідних радіокомпаній.

Найбільший обсяг покриття території радіомовленням має Національна суспільна телерадіокомпанія України (програма УР-1 «Українське радіо» та програми філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція») — понад 80 % території області.

2.3. Стан, проблеми та перспективи мережі проводового мовлення.

Впродовж багатьох років в області триває скорочення мережі проводового мовлення, що пов'язано з незадовільним технічним обслуговуванням ліній та зношеністю передавального обладнання. Лінії та обладнання, що виходить з

ладу через зношеність або в результаті стихійних лих, практично не відновлюються.

Абсолютна більшість радіоточок, що досі функціонують, знаходиться у м. Чернігів.

На даний час жодна з місцевих радіоорганізацій не мовить у проводовій мережі. Продовжує здійснювати проводове мовлення лише Національна суспільна телерадіокомпанія України (програма УР-1 «Українське радіо» та програми філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція»).

Оптимальним способом відновлення місцевого радіомовлення є перехід до ефірних трансляцій. Так, за сприяння Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА представник Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у Чернігівській області 14 вересня 2017 року презентувала представникам об'єднаних територіальних громад Чернігівщини концепцію місцевого радіомовлення громад.

3. Співпраця з Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення щодо ліцензування каналів мовлення.

Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю налагоджено співпрацю з представником Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення у Чернігівській області у питаннях оновлення інформації щодо діяльності телерадіокомпаній регіону, проводиться спільна робота з аналізу перспектив і проблемних питань розвитку інформаційного простору області.

Відповідно до законодавства України, повноваження з видачі та переоформлення ліцензій на мовлення є виключними регуляторними повноваженнями Національної ради.

4. Дотримання законодавства про рекламу та вживання мов в інформаційній діяльності телерадіоорганізацій.

Усі телерадіоорганізації Чернігівської області ведуть власне мовлення державною мовою. Мовники дотримуються визначених законодавством вимог щодо порядку розповсюдження реклами.

5. Впровадження цифрового мовлення.

Покриття Чернігівської області сигналом цифрового телебачення мультиплексів МХ-1, МХ-2, МХ-3 та МХ-5 здійснюється передавачами, розміщеними у містах Чернігів, Бахмач, Прилуки, Ніжин, Бобровиця та смт Холми, а також у м. Шостка Сумської області. Безпосередньо передавальне обладнання належить ТОВ «Зеонбуд» як оператору цифрової багатоканальної телемережі та обслуговується фахівцями Концерну РРТ.

Мають відповідні ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та здійснюють цифрове ефірне мовлення КП ТК «Прилуки» Прилуцької міської ради, а також місцеві філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» та «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“».

За наявними даними, покриття цифрової багатоканальної телемережі охоплює до 95% території Чернігівської області. Разом з тим, зона впевненого прийому цифрового ефірного телесигналу є меншою і складає, за даними різних джерел, від 60% до 90% території області.

Відповідно до Плану використання радіочастотного ресурсу України, кінцевою датою використання аналогового ефірного телебачення мало стати 30 червня 2017 року. У зв'язку з низкою фінансових та соціально-економічних проблем, які стримують процес переходу від аналогового до цифрового телерадіомовлення, постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до Плану використання радіочастотного ресурсу України» від 19.07.2017 № 563, використання аналогового телевізійного мовлення в Україні було продовжено до 30 березня 2018 року.

При цьому особливо проблемною є ситуація з покриттям телесигналом прикордонних з Російською Федерацією та Республікою Білорусь районів Чернігівщини, зокрема — північних частин Городнянського, Ріпкинського, Сновського, Семенівського, Новгород-Сіверського районів. У центрі області — частин Борзнянського, Менського, Ніжинського, Куликівського районів, а також частини Коропського району, смт. Козелець, територій, прилеглих до Київського водосховища.

У відповідь на численні звернення обласної державної адміністрації Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення 21 вересня 2017 року повідомила, що звернулася з вимогою до ТОВ «Зеонбуд» встановити додаткові телепередавачі у м. Новгород-Сіверський, м. Семенівка, м. Городня, с. Загребелля (Сосницький район), а також на території Ріпкинського району Чернігівщини та у м. Славутич Київської області.

6. Проблемні питання, що потребують нагального вирішення.

- Збереження «Новгород-Сіверської регіональної дирекції „Сіверська“» як окремої філії ПАТ «НСТУ», з подальшим її реформуванням, оптимізацією штатної структури та оновленням контенту.

- Розширення мережі цифрового телевізійного мовлення з введенням синхронізації сигналу для збільшення охоплення програмами мешканців області.

- Забезпечення мовлення місцевих радіо області у FM-діапазоні.

Для Чернігівської області як прикордонного регіону особливо актуальною залишається потреба забезпечити домінування українського інформаційного продукту в медіапросторі та протидію іноземній пропаганді.

Однією із загроз інформаційній безпеці України на території Чернігівської області є недостатнє покриття сигналами національних телемовників території прикордонних районів. При цьому у низці населених пунктів цієї території (у тому числі у районних центрах) наявний достатній для якісного прийому рівень ефірного сигналу телеканалів російського телебачення, зокрема і заборонених судовими рішеннями для поширення в Україні.

Обласна державна адміністрація в межах компетенції проводить пошук потенційних шляхів організації вітчизняного телевізійного мовлення у прикордонних районах області. Облдержадміністрація також підтримує

створення альтернативного ТОВ «Зеонбуд» оператора цифрової багатоканальної телемережі на базі Концерну РРТ з огляду на те, що такий оператор міг би забезпечити покриття прикордонних районів цифровим телесигналом.

III. Видавнича справа та преса.

1. Книговидання та книгорозповсюдження.

1.1. Кількість та основні відомості про суб'єктів видавничої справи, що внесені до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.

Згідно з останніми наявними даними Держкомтелерадіо України — станом на вересень 2017 року — до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції внесено 60 суб'єктів видавничої справи з Чернігівської області.

Суб'єкти видавничої справи області за видами діяльності:

- видавці — 7;
- виготівники — 6;
- розповсюджувачі — 6;
- поєднують кілька видів діяльності — 41, у т. ч.:
 - видавничу діяльність і виготовлення видавничої продукції — 15;
 - видавничу діяльність і розповсюдження видавничої продукції — 10;
 - видавничу діяльність, виготовлення і розповсюдження видавничої продукції — 16;

За формою участі у цивільних правовідносинах:

- юридичні особи — 39;
- фізичні особи — 21.

1.2. Випуск книжкової продукції.

За останніми наявними даними Книжкової палати України, протягом 9 місяців 2017 року у Чернігівській області випущено 164 назви книжкової продукції загальним накладом 79,1 тис. примірників.

Одним із заходів, передбачених обласною Програмою підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016–2020 роки, затвердженою рішенням двадцять восьмої сесії обласної ради шостого скликання 10 вересня 2015 року, є випуск книг місцевих авторів Чернігівської області.

Впродовж 9 місяців 2017 року оголошено та проведено обласний конкурс рукописів місцевих авторів з метою відбору творів для випуску коштом обласного бюджету в рамках Програми. Комісією з питань підтримки місцевого книговидання при облдержадміністрації відібрано 11 рукописів з 24 поданих, які планується випустити друком протягом року загальним накладом 2650 примірників. На реалізацію даного заходу Програми у поточному році передбачено 200 тис. грн.

1.3. Стан, проблеми та перспективи розвитку підприємств книгорозповсюдження.

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.06.2008 № 902-р «Про вимоги щодо функціонування об'єктів роздрібної торгівлі книжковою продукцією» в області регулярно проводиться аналіз наявного стану книготорговельної мережі.

Станом на вересень 2017 року на Чернігівщині діяли 253 об'єкти роздрібної торгівлі книжковою продукцією, серед них — 28 книжкових магазинів (~11%) та 225 інших об'єктів (~89%).

Книготорговельні послуги на Чернігівщині надаються переважно підприємствами приватної форми власності. В області зберігається тенденція до розповсюдження книжкової продукції через відділи і прилавки у неспеціалізованих магазинах — таких налічується 149 одиниць (~59%) та кіоски і ятки — 76 одиниць (~30%).

1.4. Виставкова діяльність.

Місцевим видавцям та видавничим організаціям регулярно надається інформація про заплановані виставкові заходи загальнонаціонального та міжнародного рівня.

Представлення книжкової продукції Чернігівщини на виставкових заходах, організація літературних читань та письменницьких майстер-класів також передбачені серед заходів обласної Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016–2020 роки. Разом з тим, кошти на реалізацію цих заходів у 2017 році не виділялися.

2. Періодичні друковані засоби масової інформації.

2.1. Кількість та структура друкованих ЗМІ.

Згідно з даними Державного реєстру друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності, станом на 30 вересня 2017 року у Чернігівській області зареєстровано 343 місцеві друковані ЗМІ.

Фактично, більшість із зареєстрованих друкованих видань на даний час не випускається. За орієнтовними оцінками, у III кварталі 2017 року виходило у світ орієнтовно 56 місцевих друкованих ЗМІ загальним середнім разовим тиражем (станом на вересень) до 500 тис. примірників, з них:

За сферою розповсюдження:

- в межах області — 23 видання;
- в межах районів — 24 видання;
- в межах міст — 9 видань.

За видами видань:

- 54 газети;
- 2 журнали.

За тематичним спрямуванням:

- громадсько-, загальнополітичні — 32 видання;

- інформаційні, інформаційно-рекламні — 14 видань;
- рекламні та рекламно-інформаційні — 7 видань;
- науково-популярне — 1 видання;
- для дозвілля — 1 видання;
- літературне — 1 видання.

За мовою видань:

- українською мовою — 35 видань;
- українською та російською мовами — 19 видань;
- російською мовою — 1 видання;
- українською, російською, англійською мовами — 1 видання.

Засновники друкованих ЗМІ:

- органи виконавчої влади, місцевого самоврядування — 26 видань (включно з виданнями, де вони є співзасновниками);
- фізичні особи — 15 видань;
- господарські товариства — 8 видань;
- громадські об'єднання — 4 видання;
- приватні підприємства — 2 видання;
- навчальні заклади — 1 видання;

2.2. Передплата та розповсюдження періодичних друкованих видань.

Розповсюдження друкованих видань у роздріб здійснюється через відділення УДППЗ «Укрпошта», мережу кіосків ТОВ «Чернігівмедіасервіс». Значна частина накладу, особливо комунальних газет, розповсюджується шляхом передплати.

2.3. Стан, проблеми та перспективи реформування комунальних друкованих видань.

Процес реформування друкованих ЗМІ, співзасновниками яких є органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, у 2017 році регулярно обговорювався під час зустрічей, нарад, «круглих столів» за участі їх редакторів.

Усвідомлюючи необхідність забезпечення прозорості та відкритості цього процесу, захисту пріоритетного права трудових колективів редакцій ЗМІ на визначення способу та етапу реформування, захисту майнових прав редакцій ЗМІ, повного дотримання співзасновниками комунальних ЗМІ норм законодавства, обласна державна адміністрація у цілому та безпосередньо Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю підтримують співпрацю з редакціями ЗМІ, надають необхідну методичну, організаційну та інформаційну підтримку.

До Переліку друкованих засобів масової інформації та редакцій, реформування яких здійснюється на першому етапі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2016 № 848, включено 13 газет Чернігівської області.

На даний час повністю завершено процес реформування газети «Прилуччина в новинах, подіях, коментарях». Решта друкованих ЗМІ та

редакцій області, реформування яких здійснюється на першому етапі, перебувають у процесі реорганізації та оформлення реєстраційних документів.

3. Проблемні питання, що потребують нагального вирішення.

У зв'язку з проведенням реформування (роздержавлення) ЗМІ залишається актуальним питання забезпечення прозорості та відкритості цього процесу, захисту пріоритетного права трудових колективів редакцій ЗМІ на визначення способу та етапу реформування, захисту майнових прав редакцій ЗМІ, повного дотримання співзасновниками комунальних ЗМІ, зокрема місцевими радами, норм ЗУ «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації».

Обласна державна адміністрація налаштована на співпрацю у цьому питанні з редакціями ЗМІ, що підлягають реформуванню, та надання їм у разі потреби необхідної методичної, організаційної та інформаційної підтримки.

IV. Здійснення діяльності щодо інформаційного супроводу пріоритетних напрямів зовнішньої та внутрішньої політики держави, забезпечення інформаційної безпеки.

Широке та об'єктивне висвітлення регіональними ЗМІ пріоритетних напрямів державної політики, забезпечення інформаційної безпеки, недопущення поширення матеріалів, що закликають до сепаратизму та тероризму, є головними напрямками в інформаційній діяльності облдержадміністрації.

Робота щодо інформаційного супроводу актуальних питань державної політики, висвітлення суспільно-політичного, економічного життя області постійно вдосконалюється.

На даному етапі поширення інформації здійснюється як шляхом роботи з традиційними ЗМІ через проведення прес-конференцій, брифінгів, прямих ефірів на телебаченні та радіо, розсилку інформаційних матеріалів тощо, так і шляхом оприлюднення інформації на офіційному веб-сайті облдержадміністрації, а також активності в соціальних мережах.

Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю адмініструє сторінки обласної державної адміністрації у соціальній мережі Facebook та відеосервісі YouTube, де повідомляється про найважливіші питання громадсько-політичного життя області, публікуються анонси заходів, оприлюднюється інформація про діяльність голови облдержадміністрації, його заступників, роботу структурних підрозділів, розміщуються фото- та відеоматеріали, інфографіка. За партнерства з ГО «Асоціація регіональних ЗМІ» через сервіс YouTube в онлайн-режимі здійснюється пряма відеотрансляція основних медійних заходів, що проводяться обласною державною адміністрацією.

Періодично здійснюються прес-тури до об'єктів, що викликають інтерес у медійників. Журналісти мають можливість бути присутніми на усіх заходах, що відбуваються в обласній державній адміністрації.

Регулярно проводяться брифінги заступників голови облдержадміністрації, керівників структурних підрозділів, відділів апарату ОДА, установ та організацій

області. Тема брифінгу може бути запропонована як фахівцями Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації або іншими представниками органів влади, так і представниками ЗМІ чи громадськості.

Протягом 9 місяців 2017 року було проведено 33 брифінги та 3 прес-конференції, під час яких обговорювалися питання розвитку системи безоплатної вторинної правової допомоги в області, реформування стаціонарної медичної допомоги, впровадження регіональної програми «Власний дім», ремонту автомобільних доріг в області, проведення в області експерименту щодо створення територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, змін до законодавства стосовно призначення субсидій, перспектив закриття філії ПАТ «НСТУ» «Новгород-Сіверська регіональна дирекція „Сіверська“» тощо. Згадані заходи супроводжувалися презентаціями, забезпечувалась їх пряма трансляція в мережі Інтернет, за їх результатами здійснювалася розсилка новин у місцеві ЗМІ.

З метою поліпшення інформування населення області про основні напрямки реалізації, стан та перспективи впровадження реформ в Україні, діяльність обласної ради і обласної державної адміністрації, серед заходів обласної Програми підтримки розвитку інформаційної та видавничої сфер Чернігівщини на 2016–2020 роки передбачено висвітлення діяльності облдержадміністрації та обласної ради у обласних та районних друкованих ЗМІ та в ефірі телерадіоорганізацій.

Протягом 9 місяців 2017 року філією ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція» відповідно до укладеного в рамках заходів Програми договору було виготовлено і трансльовано 30 сюжетів, 22 оголошення та анонси у телеефірі (загальним хронометражем 238 хв 40 с), а також 23 сюжети і 57 оголошень та анонсів у радіоефірі (загальним хронометражем 283 хв 50 с), де надавалася інформація про основні напрямки та стан реалізації реформ в Україні, поточну діяльність облдержадміністрації і обласної ради, поширювалися інші суспільно важливі повідомлення. Ці програми транслювалися у передачах «Аргумент», «Діалог з владою», «Новини», «Перша реакція», «Мікрофон: факти, коментарі, акценти», у блоках оголошень та анонсів. На оплату цих послуг протягом звітного періоду спрямовано 140 тис. грн.

Також протягом звітного періоду відповідно до укладених договорів з друкованими ЗМІ в обласній газеті «Деснянка» розміщені публікації загальною площею 10,02 тис. см², вартістю 87,17 тис. грн; в обласній газеті «Деснянська правда» — загальною площею 8,33 тис. см², вартістю 85 тис. грн. У районних газетах області розміщено низку публікацій загальною вартістю 100 тис. грн.

Забезпечується постійне інформування населення про поточну діяльність обласної державної адміністрації та обласної ради, привернення уваги до найважливіших питань в діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, висвітлення пріоритетних питань державної політики.

Окремі телесюжети з найбільш актуальної і суспільно цікавої проблематики оприлюднюються на офіційному веб-сайті облдержадміністрації, а також на її сторінках у соціальних мережах.

Інформація про результати роботи центральних та місцевих органів виконавчої влади регулярно розміщується у друкованих ЗМІ області, де створені відповідні рубрики («Офіційно», «Брифінг», «Суспільство», «Діяльність влади», «Пріоритети», «В облдержадміністрації», «Інформують фахівці», «На контролі влади» та ін.).

З метою задоволення потреб споживачів інформації з особливими потребами Програмою передбачено забезпечення сурдоперекладу інформаційних передач філії ПАТ «НСТУ» «Чернігівська регіональна дирекція»; окрім того, угодою з філією передбачений обов'язковий супровід усіх телесюжетів з висвітлення діяльності облдержадміністрації сурдоперекладом або субтитруванням. Протягом 9 місяців 2017 року на оплату послуг з сурдоперекладу використано 18,72 тис. грн, забезпечено сурдопереклад 4920 хвилин інформаційних передач.

Задля забезпечення регулярного випуску суспільно значущих наукових, літературних періодичних видань, задоволення відповідних інформаційних потреб населення Програмою передбачено надання фінансової підтримки окремим періодичним друкованим виданням, за рахунок якої покриваються їхні витрати на поліграфічні послуги.

За 9 місяців 2017 року надано фінансової підтримки:

- науковому журналу «Сіверянський літопис» — 59,1 тис. грн (вийшло в світ 4 номери (№№1–2 у спареному вигляді) загальним накладом 900 примірників);
- літературному журналу «Літературний Чернігів» — 60 тис. грн (вийшло 4 номери загальним накладом 2000 примірників);

В області проводиться системна робота з посилення інформаційної безпеки та протидії негативному впливу інформаційної пропаганди на формування суспільної думки. Зокрема, здійснюється контроль за дотриманням законодавства, що регулює діяльність засобів масової інформації, проводиться постійний моніторинг інформаційного простору на предмет виявлення повідомлень, які містять заклики до насильницької зміни або повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, посягання на територіальну цілісність і недоторканність, пропаганду війни, сепаратизму і тероризму.

З метою сприяння фаховій комунікації та взаємодії у медійному середовищі області, 7 червня 2017 року у м. Чернігів проведено відкритий форум медійників Чернігівщини, організований з нагоди Дня журналіста Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю спільно з обласною організацією Національної спілки журналістів України, Чернігівською «Професійною спілкою працівників мас-медіа міста Чернігова» Всеукраїнської професійної спілки «Незалежна медіа-профспілка України» та ГО «Асоціація регіональних ЗМІ». Участь у форумі взяли понад 100 журналістів з різних видань області. Відбулося вільне спілкування учасників з головою

Чернігівської ОДА Валерієм Кулічем та головою Чернігівської облради Ігорем Вдовенком, обговорені питання дотримання стану свободи слова в області.

У травні–червні поточного року з метою популяризації професії журналіста, підвищення стандартів журналістики, стимулювання фахового розвитку працівників ЗМІ спільно з професійними та громадськими об'єднаннями журналістів проведено конкурс журналістських робіт серед медійників Чернігівщини «МедіаЧе», приурочений до Дня журналіста. На конкурс надійшло 42 роботи; визначено 12 фіналістів та 5 переможців у номінаціях: «Чернігівщина патріотична», «Децентралізація на Чернігівщині», «Чернігівщина економічна», «Молодь Чернігівщини», «Чернігівщина он-лайн».

З метою популяризації професії журналіста, заохочення молоді до журналістської діяльності, формування сприятливих умов для зміцнення кадрового потенціалу місцевих ЗМІ, в області реалізовується навчальний проект «Школа молодого журналіста» для студентів та молодих працівників ЗМІ.

Департаментом інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації спільно з Чернігівським відокремленим підрозділом установи «Центр розвитку місцевого самоврядування» 14 вересня 2017 року організовано навчання для представників об'єднаних територіальних громад області з питань медіа-планування, організації комунікацій з громадськістю та ЗМІ. Під час навчання представниця Національної Ради з питань телебачення та радіомовлення України в області також поінформувала учасників про актуальні концепції організації місцевого радіомовлення.

У січні–вересня 2017 року Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю ОДА здійснював реалізацію низки інформаційних кампаній. Зокрема, у населених пунктах області були розміщені біл-борди та сіті-лайти до Дня Соборності України, Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні, біл-борди, присвячені діячам Української Революції 1917-1921 років, соціальна реклама «1096 днів опору Криму російській окупації», «Безвіз», «Вкрадене дитинство», «Рух захисту української мови», «Бізнес-фест „Разом до успіху“», «Інклюзивна освіта – єднаємо українців з дитинства», біл-борди до Дня пам'яті та примирення, Дня Конституції України, Дня незалежності України та Дня кримськотатарського прапора.

В ефірі телерадіокомпаній області та інтернет-виданнях демонструвалася соціальна реклама з тематики 99-ї річниці бою під Крутами, Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні, ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, 100-річчя Української революції, тарифної децентралізації, медицини для учасників АТО, надання громадянам України права на безвізові подорожі до країн ЄС, на підтримку судової реформи в Україні, інклюзивної освіти, Дня Прапора України, енергоменеджменту.

На офіційному веб-сайті облдержадміністрації функціонує розділ «Герої не вмирають», де розміщується інформація про мешканців Чернігівщини, які загинули, захищаючи Батьківщину у зоні проведення АТО.

З метою координації дій у питанні забезпечення інформаційної безпеки також підтримується співпраця з редакціями ЗМІ області, професійними організаціями журналістів, ГО «Асоціація регіональних ЗМІ», Інститутом

національної пам'яті, регіональним медіа-центром Міністерства оборони України, прес-службами Чернігівського прикордонного загону та УМВС України у Чернігівській області, іншими установами та організаціями.

Загалом в інформаційному просторі Чернігівщині сепаратистські настрої не набувають суттєвого поширення. Повідомлення, які містять заклики до насильницької зміни або повалення конституційного ладу, захоплення державної влади, посягання на територіальну цілісність і недоторканність, пропаганду війни, сепаратизму і тероризму у місцевих друкованих ЗМІ, теле- і радіопрограмах та провідних Інтернет-ресурсах відсутні.

V. Доступ до публічної інформації.

Згідно із Законом України «Про доступ до публічної інформації» на офіційному веб-сайті облдержадміністрації функціонує розділ «Доступ до публічної інформації». У ньому міститься роз'яснення окремих положень законодавства про доступ до публічної інформації, розміщені відомості про порядок доступу громадян до публічної інформації, що знаходиться у володінні Чернігівської облдержадміністрації, та оскарження рішень розпорядника інформації, наводиться перелік відомостей, що становлять службову інформацію, надаються зразки оформлення письмових інформаційних запитів, функціонує електронна форма подання запиту на отримання публічної інформації, розміщені система обліку розпоряджень облдержадміністрації та проектів рішень обласної ради, звіти про стан розгляду запитів на публічну інформацію в облдержадміністрації тощо.

На офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації та районних державних адміністрацій в установленому порядку забезпечується своєчасне оприлюднення проектів розпорядчих документів, що підлягають обговоренню, систематично і оперативно оновлюється інформація про діяльність структурних підрозділів.

За 9 місяців 2017 року до обласної державної адміністрації надійшло загалом 252 інформаційні запитів, з них:

- від фізичних осіб (громадян) — 155;
- від об'єднань громадян без статусу юридичної особи — 10;
- від юридичних осіб — 87 (у т. ч. від представників засобів масової інформації — 28).

Способи отримання запитів були такими:

- електронною поштою — 170;
- поштою — 35;
- особистий прийом — 44;
- факсом — 3.

До обласної державної адміністрації як до розпорядника інформації протягом звітного періоду надіслано за належністю 31 запит на інформацію, з них: від Секретаріату Кабінету Міністрів України — 23; від Адміністрації Президента України — 1; Мінприроди — 1, Мінрегіону — 1, Центральної

виборчої комісії України — 1, Державного архіву області — 1, Чернігівської обласної ради — 1.

Задоволено 158 запитів. Відмовлено у задоволенні відповіді на 86 запитів, з них:

- облдержадміністрація не є розпорядником запитуваної інформації — 83 запити, усі перенаправлені належним розпорядникам інформації;
- не дотримано вимог до оформлення запиту — 3 запити (у т. ч. клопотання, скарги, що надійшли електронною поштою — 1).

Опрацьовуються 8 запитів.

Найбільш запитуваною інформацією була така: складові заробітної плати для перерахунку пенсії (22 запити); розмір посадових окладів керівництва облдержадміністрації (7 запитів); небезпечні відходи (9 запитів); соціальний захист учасників АТО (6 запитів) та внутрішньо переміщених осіб (2 запити); виділення земельних ділянок (5 запитів); транспорт (3 запити).

Скарги від засобів масової інформації щодо розгляду запитів на публічну інформацію протягом звітного періоду були відсутні.

VI. Забезпечення інформаційного супроводу процесів європейської інтеграції України.

В області проводиться робота, спрямована на широке інформування населення щодо євроінтеграційних процесів в Україні, формування позитивної громадської думки стосовно цього напрямку державної політики, популяризації загальноєвропейських культурних надбань та цінностей.

На офіційному веб-сайті Чернігівської обласної державної адміністрації регулярно розміщується інформація про реалізацію проекту ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» та про інвестиційну привабливість регіону.

Актуальні повідомлення, що стосуються відносин України з Європейським Союзом, зони вільної торгівлі з ЄС, а також проведення інформаційних заходів відповідного спрямування, регулярно оприлюднюються на головних сторінках веб-сайтів облдержадміністрації та райдержадміністрацій, а також у ЗМІ області.

Департаментами економічного та агропромислового розвитку облдержадміністрації разом з відповідними експортерами регіону здійснюється робота щодо висвітлення позитивних прикладів експорту продукції до країн ЄС.

Інформація про перспективи переорієнтації місцевих підприємств на постачання продукції до країн ЄС широко висвітлювалась на економічному порталі Чернігівської області (www.chernihiv-oblast.gov.ua) та на сайті облдержадміністрації у відповідних рубриках.

VII. Пропозиції щодо подальшого розвитку інформаційної та видавничої сфер.

– Для захисту інформаційної безпеки держави на прикордонних з Російською Федерацією територіях важливим є збереження «Новгород-Сіверської регіональної дирекції „Сіверська“» як окремої філії ПАТ «НСТУ», з

подальшим її реформуванням, оптимізацією штатної структури та оновленням контенту.

- Важливим є забезпечити продовження прозорого і безконфліктного процесу реформування комунальних засобів масової інформації у повній відповідності до вимог законодавства, підтримуючи співпрацю з редакціями ЗМІ та надаючи їм за потреби організаційну, інформаційну, юридичну, методичну допомогу.

- З метою посилення інформаційної безпеки варто розробити державну програму, спрямовану на забезпечення трансляції сигналів українських телерадіомовників у прикордонних районах, зокрема шляхом сприяння створенню альтернативного ТОВ «Зеонбуд» оператора цифрової багатоканальної телемережі.